

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՎԻԱՑԻԱՅԻ ԿՈՄԻՏԵԻ ՆԱԽԱԳԱՀ

«09» 10 2023թ.

ՈՐՈՇՈՒՄ N 106

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԸ ԿԱՐՃԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության Երևան քաղաքի վարչության «Զվարթնոց» օդանավակայանի գծային բաժնի պետի պարտականությունները ժամանակավոր կատարող, ոստիկանության փոխգնդապետ Ժ. Սողոմոնյանի 2023 թվականի հուլիսի 25-ի թիվ 20-1429 գրությամբ ներկայացված նյութերի հիման վրա Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեում (այսուհետ՝ Կոմիտե) հարուցված վարչական վարույթի ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի Մարտին Աշոտի Համբարձումյանի կողմից իրավախախտում կատարելու վերաբերյալ նյութերի ուսումնասիրության արդյունքում՝

ՊԱՐԶԵՑԻ.

1. Գործի քննության համար նշանակություն ունեցող փաստերը.

ՀՀ ոստիկանության Երևան քաղաքի վարչության «Զվարթնոց» օդանավակայանի գծային բաժնին Կոմիտե է ներկայացրել «ՎԻԶ ԷՅՐ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ՝ Ընկերություն) կողմից 2023 թվականի հուլիսի 24-ին Աբու Դաբի-Երևան թիվ 5W 7013 չվերթի ուղևորի կողմից կատարած իրավախախտման վերաբերյալ ակտը և դրա հիմքում կազմված անցագրային և ներօբյեկտային վերահսկողության կանոնների խախտման վերաբերյալ «Արմենիա» միջազգային օդանավակայաններ» ՓԲԸ Զվարթնոց Մ/Օ ավիացիոն անվտանգության ծառայության 2023 թվականի հուլիսի 24-ի թիվ 55 արձանագրությունը, որի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի Մարտին Աշոտի Համբարձումյանը օդանավում խախտել է վարքի կանոնները՝ ծխել է օդանավում:

Կոմիտեն, ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 38-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներով՝ վարչական վարույթի ընթացքում հնարավորություն է տրվել քաղաքացի Մարտին Աշոտի Համբարձումյանին արտահայտելու իր

կարծիքը վարչական վարույթում քննարկվող փաստական հանգամանքների վերաբերյալ, որի շրջանակներում 2023 թվականի սեպտեմբերի 18-ին վերջինիս կողմից ներկայացվել է գրավոր դիմում-առարկություն: Լսումների ընթացքում քաղաքացի Մարտին Աշոտի Համբարձումյանը հերքել է Ընկերության կողմից ներկայացված իրավախախտման վերաբերյալ փաստական հիմքերը, մասնավորապես՝ մասնակցի կողմից նշվել է, որ տեղեկացված է եղել օդանավում ծխելու արգելքի վերաբերյալ, բացի այդ բորտուղեկցորդուհին չէր կարող տեսնել օդանավում ծխելու փաստը, քանի որ նման խախտում իր կողմից չի կատարվել: Ավելին՝ բորտուղեկցորդուհին ընդհամենը տեսել է էլեկտրոնային ծխախոտը, որը գտնվել է Մարտին Համբարձումյանի ձեռքում (էլեկտրոնային ծխախոտը միացված չի եղել), քանի որ գրպանում անհարմար է եղել: Քաղաքացին նշեց նաև այն փաստը, որ տվյալ պահին բորտուղեկցորդուհուն չի կարողացել ներկայացնել իրավիճակը, քանի որ վերջինս խոսել է օտար լեզվով, որին քաղաքացին չի տիրապետել: Սակայն, բորտուղեկցորդուհին հաշվի չառնելով ծխախոտի միացված չլինելու հանգամանքը, ինչպես նաև այն հանգամանքը, որ օտար լեզվի չիմացության պատճառով չեն կարողացել հաղորդակցվել՝ կազմվել է ակտ:

Պատճառաբանություններ և եզրահանգումներ.

Վարույթի և դրա քննարկման համար էական նշանակություն ունեցող փաստական հանգամանքների ուսումնասիրության արդյունքում վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարչական վարույթը ենթակա է կարճման՝ հետևյալ հիմնավորմամբ.

Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 247-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով սահմանված է, որ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի վարույթը չի կարող սկսվել, իսկ սկսվածը ենթակա է կարճման վարչական իրավախախտման դեպքի կամ կազմի բացակայության դեպքում:

Օրենսգրքի 251-րդ հոդվածի համաձայն՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի ապացույցներ են համարվում ցանկացած այն փաստական տվյալները, որոնց հիման վրա օրենքով սահմանված կարգով մարմինները (պաշտոնատար անձինք) հաստատում են վարչական իրավախախտման առկայությունը կամ բացակայությունը, տվյալ անձի մեղավորությունը այն կատարելու մեջ և գործի ճիշտ լուծման համար նշանակություն ունեցող այլ հանգամանքներ: Այդ տվյալները հաստատվում են հետևյալ միջոցներով՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրությամբ, վարչական պատասխանատվության ենթարկվող անձի բացատրություններով, տուժողի, վկաների ցուցմունքներով, փորձագետի եզրակացությամբ, իրեղեն ապացույցներով, իրեր և փաստաթղթեր վերցնելու վերաբերյալ արձանագրությամբ, ինչպես նաև այլ փաստաթղթերով: Օրենսգրքի 279-րդ հոդվածի համաձայն՝ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննելիս մարմինը (պաշտոնատար անձը) պարտավոր է պարզել՝ կատարվել է արդյոք վարչական իրավախախտում, արդյոք տվյալ անձը մեղավոր է այն կատարելու մեջ, արդյոք, նա ենթակա է վարչական պատասխանատվության:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի համաձայն՝ վարչական մարմինը պարտավոր է ապահովել փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկումը՝ բացահայտելով գործի բոլոր, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները:

Վարչական գործերով ապացույցների վերաբերյալ նաև իր դիրքորոշումն է հայտնել ՀՀ վճռաբեկ դատարանը՝ այն է՝

«Վճռաբեկ դատարանն արձանագրում է, որ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթի խնդիրներն իրականացվում են նաև գործի ճիշտ լուծման համար

նշանակություն ունեցող փաստական հանգամանքների ապացուցման միջոցով, որն իր մեջ ներառում է նաև ապացույցների բացահայտումը, հավաքագրումը և դրանց պարզաձևակերպումը: Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթում ապացույցներ են համարվում այն փաստական փյալները, որոնց հիման վրա օրենքով սահմանված կարգով հաստատվում են գործի հանգամանքները, վարչական իրավախախտման առկայությունը կամ բացակայությունը, փյալ անձի մեղավորությունն այն կատարելու մեջ և գործի ճիշտ լուծման համար նշանակություն ունեցող այլ հանգամանքներ: Սակայն ցանկացած փաստական փյալ չէ, որ կարող է համարվել վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի վարույթի ապացույց: Փաստական փյալները կարող են համարվել ապացույց, եթե առաջին՝ բովանդակում են փյալներ վարչական իրավախախտման կամ դրա բացակայության մասին, փյալ անձի մեղավորության կամ անմեղության մասին, ինչպես նաև գործի ճիշտ լուծման համար նշանակություն ունեցող այլ հանգամանքների մասին, և երկրորդ՝ այդ փաստական փյալների բացահայտման, հավաքագրման և ձևակերպման գործընթացները պետք է համապատասխանեն օրենսդրության պահանջներին:

Վճռաբեկ դատարանը վերը նշված իրավանորմերի և դրանց վերլուծության հիման վրա գտնում է, որ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննելիս համապատասխան վարչական մարմինը (պաշտոնատար անձը) պարտավոր է պարզել՝ կատարվել է արդյո՞ք վարչական իրավախախտումը, և արդյո՞ք անձը մեղավոր է այն կատարելու մեջ: Նշված հարցերը պարզելու համար վարչական մարմինը (պաշտոնատար անձը) պետք է ամբողջությամբ վերցված բոլոր հանգամանքների համակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտման վրա հիմնված ներքին համոզմամբ և ղեկավարվելով օրենքով՝ գնահատի գործով ձեռք բերված ապացույցները: Վերը նշված իրականացնելու համար համապատասխան վարչական մարմինը (պաշտոնատար անձը) վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը քննության նախապատրաստելիս պետք է պարզաձևով լուծի նաև հետևյալ հարցը՝ արդյո՞ք օրենքին համապատասխան են կազմվել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի արձանագրությունը և մյուս նյութերը (տե՛ս Սուրեն Սիմոնյանն ընդդեմ Երևանի քաղաքապետարանի վերաբերյալ 2014 թվականի հուլիսի 18-ի թիվ ՎԴ/4842/05/12 որոշումը):»:

Անձնական պատասխանատվության և պատասխանատվությունը մեղքի համար սկզբունքների վերաբերյալ իր դիրքորոշումն է հայտնել նաև ՀՀ Սահմանադրական դատարանն իր 2014 թվականի հունիսի 3-ի թիվ ՍԴՈ-1153 որոշման մեջ հետևյալ հիմնավորումներով.

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 9,32,և 279 հոդվածների համադրված ուսումնասիրությունը վկայում է, որ վարչական պատասխանատվության սկզբունքներից «պատասխանատվությունը մեղքի համար» սկզբունքը, ինչը նշանակում է, որ վարչական տույժը (պատասխանատվությունը) կարող է կիրառվել միայն վարչական իրավախախտում կատարելու մեջ մեղավոր անձի նկատմամբ: Հետևաբար՝ մեղքը, որպես վարչական զանցակազմի սուբյեկտիվ կողմի պարտադիր տարր, հանդիսանում է վարչական պատասխանատվության իրավական միակ նախապայմանն ու նախադրյալը: Նշված սկզբունքը սերտորեն առնչվում է նաև վարչական պատասխանատվության մեկ այլ սկզբունքի՝ անձնական պատասխանատվության սկզբունքին, որի համաձայն անձը ենթակա է պատասխանատվության միայն անձամբ կատարած իրավախախտման համար...»:

Այսպիսով՝

Ներկայացված նյութերով պարզվել է, որ Ընկերության կողմից 2023 թվականի հուլիսի 24-ին Աբու Դաբի-Երևան թիվ 5W 7013 չվերթի ուղևոր Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի Մարտին Աշոտի Համբարձումյանի կողմից կատարած իրավախախտման վերաբերյալ ակտը կազմվել է ոչ հիմնավոր փաստական տվյալների հիման վրա, որոնք կարող են համարվել վարչական իրավախախտման ապացույց, որի հիման վրա էլ օրենքով սահմանված կարգով կարող է հաստատվել վարչական իրավախախտման առկայությունը:

Վերոգրյալի արդյունքում, ղեկավարվելով 247-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով,

ՈՐՈՇԵՑԻ.

1. Մարտին Աշոտի Համբարձումյանի /ծնված՝ 27.05.1984 թ., անձնագիր՝ AV0618007, տրված՝ 30.01.2023 թվականին, 005-ի կողմից, հաշվառված՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան քաղաք, Նոր Նորք համայնք, Մոլդովական փ., 46/4 տուն./ նկատմամբ հարուցված վարչական գործով վարույթը կարճել՝ իրավախախտման կազմի բացակայության պատճառաբանությամբ:

2. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

10/9/2023

Signed by: KHACHATRYAN MIHRAN 3308540266

ՄԻՀՐԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ